

“Memleketimiz için daha iyisini yapmanın her koşulda mümkün olduğu bilinci ve azmiyle çalışmayı sürdüreceğiz”

17 Aralık'ta düzenlenen Üst Düzey Yöneticiler

Toplantısı'nda dünyada yaşanan siyasi gelişmeler ile bunların küresel ve ulusal ekonomiye olan yansımalarını değerlendiren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, belirsizliklerle dolu yeni bir yılın arifesinde Topluluk yöneticilerinin liderliğinin ve basiretli yönetim anlayışının en büyük güvenceleri olduğunu kaydetti. Ömer M. Koç, ekonomik toparlamanın gerçek reçetesinin de “2000’li yılların ilk 10 senesinde yapıldığı gibi ciddi reformlar uygulayarak ülke riskini azaltmak” olduğunu söyledi.

Bu yılki Üst Düzey Yöneticiler Toplantısı'nda geleceğe odaklanacaklarını kaydeden Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, önümüzdeki sene yine yüz yüze bir toplantı gerçekleştirme temennisinde bulunarak sözlerine başladı. Konuşmasında tüm dünyada hâlihazırda etkisini sürdüren Covid-19 pandemisi ile ilgili çarpıcı verileri de katılımcılarla paylaşan Ömer M. Koç, “Covid-19 pandemisi ikinci yılını tamamlarken, beyan edilen resmî rakamlara göre 5 milyondan fazla insan hayatını kaybetti. Ancak araştırmalara göre, gerçek rakam bunun 3 katından fazla olabilir. Daha büyük can kayıplarını önleyen aşuların, vaka sayılarının azaltılmasında tek başına yeterli olmadıkları görülüyor. Nitekim sonbaharla birlikte Avrupa, yeniden salgının küresel merkezi hâline geldi. Vaka sayıları rekor düzeyde. Hükümetler, iyice gevşetilmiş olan sosyal tedbirleri, protestolara rağmen mecburen yeniden sıkılaştırıyor. Aşılamanın ve tedavi imkânlarının artmasıyla, 2022’nin sonlarında gelişmiş ülkelerde pandemi öncesi sosyal hayata dönüşebileceği öngörülüyor. Önümüzdeki sene tüm dünyaya yetecek kadar aşı üretilmiş olacak. Ancak maddi imkânsızlıklar nedeniyle, az gelişmiş ülkeler salgınla yaşamaya devam edecekler. Bu da yeni virüs mutasyonlarıyla riskin sürmesi anlamına geliyor. Koç Üniversitesi’nden değerli akademisyenlerimizin yıl içerisinde uluslararası medyanın da haber yaptığı araştırmalarına göre dünya çapında bağışıklığın sağlanamamasından en büyük maddi zararı zengin ülkeler görüyor. Dilerim, artık hiç değilse bu ekonomik sâikle hareket edilir ve küresel dayanışma sayesinde pandeminin üstesinden gelinir” dedi.

“Enflasyondaki yükseliş Türkiye gibi kısa vadeli sermaye hareketlerine duyarlı ekonomiler açısından önemli bir faktör”

IMF’nin verilerine göre; 2020’de yüzde 3,1 küçülen dünya ekonomisinin, bu sene yüzde 5,9 büyüerek pandemi öncesindeki seviyesinin az da olsa üzerinde bir performans yakaladığına işaret eden Ömer M. Koç, konuşmasında pandeminin mevcut sosyal ve ekonomik adaletsizlikleri derinleştirdiğine vurgu yaptı. Son 20 yıldır küresel yoksulluğun ilk kez çoğaldığını, ülkeler arasındaki uçurumun büyüdüğünü, toplumsal gerginliklerin arttığını da dile getiren Ömer M. Koç, bu eşitsizlikler ve onların yol açtığı problemlerin önümüzdeki dönemin en önemli risk faktörleri arasında sayıldığını kaydetti. Pandeminin ilk dönemlerinde Büyük Buhan’a benzeyen bir süreç yaşanacağı kaygısının taşındığını şimdi ise aşırı ısınan küresel ekonomide yüksek enflasyonun tartışıldığını belirten Koç, “Başta FED olmak üzere birçok merkez bankası, enflasyondaki yükselişi ilk etapta arzı olarak değerlendirirse de ağustos ayından itibaren daha temkinli davranıyorlar. Bu konu, doların küresel rolü nedeniyle tüm ülkeleri yakından ilgilendiriyor. Ancak Türkiye gibi kısa vadeli sermaye hareketlerine duyarlı ekonomiler açısından daha da önemli bir faktör” dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

“Asya, 21. yüzyılda yeniden dünyanın en büyük ekonomisi hâline geldi ve bunu da Çin’e borçlu. Kırk yıl boyunca ortalama yüzde 10 gibi muazzam bir hızla büyüyen Çin, bu süreçte yüz milyonlarca vatandaşını yoksulluktan kurtarıyor benden fazla dolar milyarderleri yarattı. Ancak Pekin, ağustos ayında ‘ortak refah’ adını verdiği bir politika değişikliği duyurdu. Özel sektör üzerindeki baskının artmaya başladığı bu yeni süreç müteşebbisleri ürktürse, Çin’in verimsiz kamu işletmeleriyle geleceğe ilişkin emellerini gerçekleştirme şansını çok azalır. Son yıllarda küresel siyasette yaşanan gelişmelerin birçoğu Batı’nın Çin’in yükselişinden duyduğu kaygılara dayanıyor. ABD, ekonomik ve askerî imkânlarını, giderek güçlenen Çin’e karşı Asya-Pasifik bölgesine odaklayacak. Ortadoğu’daki güçlerini aynı nedenle azaltıyor. Nitekim Washington Eylül ayında; İngiltere ve Avustralya ile Aukus isimli güvenlik paktını kurdu. Hindistan, Avustralya ve Japonya ile de “Quad” adı altında iş birliğini gidiyor. Yeni bir soğuk savaşın ittifaklarının bu sefer, pasifik kıyılarında şekillendiğini görüyoruz. Atlantik’te ise Fransa, Macron’un liderliğinde Avrupa’yı yeniden yaratıp küresel oyunda tutunmaya çalışıyor.”

“Glasgow’da düzenlenen İklim Değişikliği Konferansı, bazı hayal kırıklıklarıyla sonlansa da Avrupa, yeşil dönüşümü ana büyüme stratejisi olarak belirledi. Biz de Topluluk olarak, Karbon Dönüşüm Programımızı büyük bir titizlikle takip edeceğiz.”

“Mülteci meselesi, önümüzdeki yıllarda da büyük bir sorun olmaya devam edecek gibi görünüyor”

Avrupa’nın küresel ağırlığı azalsa da kıtadaki gelişmelerin Türkiye’yi ve Koç Topluluğu’nu yakından ilgilendirdiğini de dile getiren Ömer M. Koç, sözlerine şöyle devam etti: “Zira, Avrupa Birliği, ülkemizin ve Topluluğumuzun en büyük dış ticaret ortağı konumunda. Almanya, 16 senelik Merkel döneminin ardından Sosyal Demokratlar liderliğinde kurulan bir koalisyon tarafından yönetilecek. Hükümet programında adı en fazla geçen ülkelerden biri olan Türkiye; “Avrupa Birliği’ne aday değil, komşu” olarak tanımlanıyor. Berlin’deki yeni hükümet, AB’nin yeşil mutabakatına güç katacaktır. Glasgow’da düzenlenen İklim Değişikliği Konferansı, bazı hayal kırıklıklarıyla sonlansa da Avrupa yeşil dönüşümü ana büyüme stratejisi olarak belirledi. Biz de Topluluk olarak, Karbon Dönüşüm Programımızı büyük bir titizlikle takip edeceğiz.

Avrupa’nın kaderinin Paris-Berlin ekseninde belirlendiğini düşünürsek; önümüzdeki nisan ayında Fransa’da düzenlenecek başkanlık seçimlerini yakından izlemeliyiz. Bugün için Avrupa Birliği ile ilişkilerdeki tek tesellimiz, bir kriz yaşanmıyor olması. Fiilen rafa kaldırılan üyelik müzakerelerinden sonra, Gümrük Birliği’nin modernizasyonuna ilişkin bir beklentimiz de şimdilik yok. Hâl böyleyken, Fransa’nın Eylül ayında Yunanistan’la resmileştirdiği güvenlik anlaşmasının, gelecekte yeni bir kriz doğurmamasını diliyoruz. ABD ile ilişkilerimiz de, bilhassa içinde olduğumuz şartlar düşünüldüğünde maalesef fırsatlardan çok riskler içeriyor. Görünüşte Rusya’ya karşı olmakla birlikte, Washington’un bölgedeki yeni güvenlik konseptinde, Atina’nın ağırlığının artmasını dikkate almamız gerekiyor. Polonya’nın Belarus ile yaşadığı mülteci gerginliği, Rusya’nın Ukrayna sınırına talepleri, gelecek için endişe verici. Avrupa Birliği ile uzun süren aylık müzakerelerinin ardından, İngilizlerin bu sene uluslararası arenada daha fazla boy gösterdiğine şahit olduk. Brexit kararının altını yeni ticaret anlaşmalarıyla doldurmaya çalışan Birleşik Krallık, siyasetteki küresel odağını ABD gibi Pasifik olarak belirledi. Ancak hem tarihî hem de stratejik nedenlerle Ortadoğu’yu Washington’dan farklı yorumluyor. Suriye konusunun ülkemizin bölgesel ve hatta küresel ilişkilerini etkilediği gibi toplumsal yansımalarıyla iç siyaset üzerinde de belirleyici bir rolü var. Mülteci meselesi, önümüzdeki yıllarda da büyük bir sorun olmaya devam edecek gibi görünüyor. Ortadoğu’da Katar ile eski hasımların barıştıklarına, Suriye’nin Arap dünyasına dönüşü için de adımlar atıldığına şahit oluyoruz. Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri arasında ise ekonomik menfaat çatışmaları görülüyor. Ankara’nın, Abu Dabi ile önemli ilerleme sağladığı uzlaşma gayretlerinin Kahire’den aynı karşılığı bulamadığı anlaşılıyor. Tahran ile de pek çok konuda görüş ayrılıklarımız bulunuyor. Kanaatimce bölgedeki en ciddi risk, günümüzdeki devletlerin giderek işlevsiz hâle gelmesi. Bunların bazılarını; Lübnan’da gördüğümüz gibi vatandaşlarına en temel hizmetleri dahi sağlayamaz hâldeler. Önümüzdeki dönemde daha büyük toplumsal hareketlere ve göç sorunundan arttığına şahit olabiliriz.”

“Daha iyi bir geleceği inşa etmenin yolu, daha iyi kurumlar oluşturmaktan geçiyor”

Ekonominin pandeminin yarattığı şoktan sonra hızla toparlanarak 2020’de yüzde 1,8, 2021 yılında ise yaklaşık yüzde 10 büyümesini memnuniyetle karşıladıklarını belirten Ömer M. Koç, Ekim ayında gerçekleştirilen Anadolu Buluşmaları toplantısında da dile getirdiği gibi ekonomik toparlanmanın gerçek reçetesinin 2000’li yılların ilk 10 senesinde yapıldığı gibi ciddi reformlar uygulayarak ülke riskini azaltmak olduğuna vurgu yaptı. Türkiye’yi bilhassa doğrudan yatırımlar açısından yeniden bir cazibe merkezi hâline getirmeye gerektiğini kaydeden Ömer M. Koç, sözlerini şöyle sürdürdü: “Kurları, maliyetleri ve nihai netice olan enflasyonu azaltmanın başka kalıcı yolu maalesef yok. OECD’nin ekim ayında yayımladığı rapora göre işgücü verimliliğindeki artış beklentisi ve sermaye yatırımları kapasitesi değerlendirildiğinde, 2060 yılına kadar kişi başına ekonomik büyüme potansiyeli en fazla olan üye ülke Türkiye’dir. Bu potansiyelin gerçekleştirilmesi için gerekli olan adımların hızla atılmasını dilerim. Kıymetli bilim insanı Daron Acemoğlu’nun ekim ayında TÜSİAD’daki konuşmasında dile getirdiği üzere, daha iyi bir geleceği inşa etmenin yolu daha iyi kurumlar oluşturmaktan geçiyor. Bunun için ise sivil toplumun aktif katılımı gerekiyor. Geçen seneki toplantımızda vurgulamıştım; faaliyet gösterdiğiniz sektörlerde memleketimizin istikbaline yönelik öneriler geliştirilmesi için iş örgütlerinde güçlü bir liderlik sergilemeniz şart!”

“Koç Topluluğu, sadece finansal sonuçlarıyla değil; zor zamanlarda memleketi için sergilediği duruşla da gurur verici bir seneyi geride bırakıyor”

Tüm Koç Topluluğu yöneticilerinin ve ekiplerinin geçen sene cansiperane bir gayretle yönettikleri zorlukların ardından bu sene de iş fırsatlarını aynı başarıyla yönettiklerine de değinen Ömer M. Koç, “Bu süreçte, inançla yürüttüğünüz dönüşüm programlarının kazandırdığı yeni kurumsal niteliklerimizden fazlasıyla istifade ettik. Koç Topluluğu, sadece finansal sonuçlarıyla değil; zor zamanlarda memleketi için sergilediği duruşla da gurur verici bir seneyi geride bırakıyor.

Yaz aylarında bizi çok üzen orman yangınlarında ve yaşanan sel felaketinde, her zaman olduğu gibi tüm imkânımızla devletimizin ve halkımızın yardımına koştuk. Bu yıl da paydaşlarımız tarafından ülkemizin en itibarlı markası olarak gösterilmenin haklı gururunu yaşıyoruz. İçeride ve dışarıda belirsizliklerin süreceği bir yıla daha girerken, sizlerin liderliği ve basiretli yönetim anlayışınız en büyük güvencemiz. Şartlar ne olursa olsun asırlık bir Topluluğun liderleri olarak, miras aldığımız kurumsal değerlere sınıksız sarılma, Cumhuriyetin kuruluşundaki ruhu ve geleceğe ilişkin umutlarımızı daima canlı tutmak mecburiyetindeyiz. Memleketimiz için daha iyisini yapmanın, her koşulda mümkün olduğu bilinciyle ve azmiyle çalışmayı sürdüreceğiz. Şahsen, çok daha aydınlık, müreffeh ve huzur dolu günlerin arifesinde olduğumuza yürekten inanıyorum” diyerek sözlerine son verdi.